

D.
IVONIS
CARNOTENSIS
EPISCOPI
OPERA OMNIA

D. IVONIS
CARNOTENSIS
EPISCOPI
OPERA OMNIA

IN DVAS PARTES DISTRIBUTA,

PRIOR CONTINET EXIMIVM ILLVD DECRETORVM
opus quod DECRETVM IVONIS vulgò nuncupatur, ad exemplar
Manuscriptum insignis Bibliothecæ S. Victoris Parisiensis reuisum,
& ab infinitis quibus scatebat mendis repurgatum. Additis
quibuidam notulis & Indice locupletissimo.

POSTERIOR COMPLECTITVR EPISTOLAS CVM NOTIS
Doctissimorum virorum Iureti & Soucheri Canonie. SIMONIS quibus additi
duo ex MSS. Bibliothecæ Regiæ & Petasianæ: Et breue CONSTITVTIONVM
de Regibus Francorum. Ad hæc omnia Index copiosissimus.

PRÆFIXA EST HVIC OPERI VITA AVTHORIS
& multis iamdiu desiderata.

PARISIIS.

Apud LAURENTIVM COTTEBEAV, viâ Iacobæ,
sub signo Montis Carmeli.

M. DC. XLVII.
CVM PRIVILEGIO REGIS,

D. IVONIS CARNOTENSIS EPISCOPI PROLOGVS,

IN DECRETVM ASE CONCINNATVM ET PARTIBVS
sive libri septem ac decem digestum

HIEREPTIONES Ecclesiasticum regulatum partim ex epistolis Romanorum Pontificum, partim ex gestis Conciliorum Catholicorum Episcoporum, partim ex tractatibus orthodoxorum patrum, partim ex institutionibus Catholicorum Regum, nonnulla labore in unum corpus adunare curavi: ut qui feri per illa, ex quibus ista excerpta sunt, ad manum habere non poterit, hunc librum accipiat, quod ad commodam causae suae valere poterit. A fundamentis itaque Christianae religionis, id est fidei inchoantes, sic ea quae ad sacramenta ecclesiastica, sic ea quae ad instruendos vel corrigendos mores, sic ea quae ad quaeque negotia discutienda vel definienda pertinent, sub generalibus titulis distincta congestimus, ut non sit querendi necesse totam volumina evolvere, sed tantum titulum generalem sive quaelibet convenientem notare, & ei subiecta capitula sine interpolatione transferre. In quo prudentem lectorem praesentare congruam duximus, ut si forte quae legenti, non ad primum intellexerit, vel sibi invicem adhaerere existimaverit, non statim reprehendat: sed quid secundum rigorem, quid secundum moderationem, quid secundum iudicium, quid secundum misericordiam dicatur, diligenter attendat: quae inter se differre non senebat, qui dicebat: Misericordiam & iudicium cantabo tibi Domine. Et alibi: Vinetis: sive via Domini, misericordia & veritas. Habet enim omnis Ecclesiastica disciplina principaliter hanc intentionem, vel omnem aificationem adversus scientiam Christi se erigentem destrueri: vel aificationem Dei, fidei veritate, & morum honestate constantem costruere: vel eandem si contuminata fuerit, penitentiae remediis emendare. Huius aificationis magistra est Caritas, quae salutem proximorum consulens, ad prosequenda fieri, quod sibi quisque vult ab aliis impendi. Quisquam ergo ecclesiasticus doctus ecclesiasticas regulas ita interpretatur aut moderatur, ut ad regnum Charitatis cuncta quae docuerit, vel exposuerit, referat, nec peccat, nec errat: cum salutem proximorum consulens, ad suam suam instructionibus debitum praerogare intendat. Unde dicit

beatus Augustinus de disciplina ecclesiastica tractans: Habe tibi iram, & sic quicquid vis, & coepris, coeprae cum charitate. Si parca, parca cum charitate, sed in his adhibenda est summa diligentia, & quidam dicit: sicut cordis, quatenus in pariendo, vel pariendo, summissis morbis charitas sinceris subueniat: & nemo sibi vasa vitium medicorum morte, quod sanum est querat: & Propheticam illam reprehensionem incusat: Mortificabunt animas quae non moriebantur: & vivificabunt animas quae non vivebant. Sicut autem ratio corporalis medicina vel depellere morbos, vel curare vulnera, saluam sanare, vel augere intendit: nec medicus contrarius sibi videtur esse, cum pro qualitate vel quantitate aegritudinis, vel aegritudinis, nunc mordentis, nunc medullosa aegritudinis morbi camina apponit: & nunc ferro fecat, cui sanando subvenire non poterat: & conuenit sibi nunc subvenit sanando, quem ferro facerent non audebat: Ita scilicet medici, doctores videlicet sanctae Ecclesiae, nec a se nec inter se differunt, cum illicita prohibent necessaria subent, sanam suscipiunt, venialia indulgent: cum secundum duritiam cordis delinquentium pro correctione coram, vel caritatis extenuatione sanas penitentiae leges imponunt: vel cum secundum deuotionem dolentium & resurgere volentium, considerata fragilitate velis quod portare, indulgentiae magis superponunt. Nam qui indulgent, maioribus malis amouendis praesident: & qui illicita prohibent, i maiore delectant: qui vero necessaria subent, salutem capiunt coarserant: qui autem summa laudent, salutem studenter augere. In hoc attendens diligens lector intelligat unam faciem esse eloquorum factorum, cum distincte considerabit, quid sit admonitio, quid sit praecipium, quid prohibitio, quid remissio: & haec nec se inuicem impugnare, nec se seipsis distare, sed omnibus salutatis comedium pro sua moderatione dispensare. Sed haec singula quid per se habent, quid sive commendant, quae sint remissibilia, quae inremissibilia, & quando, vel quibus de causis sint remittenda, paulo latius est distinguendum. Et prima quidem admonitio penam non intencat, si quis post eam non erit, sed premium sibi adquirentibus pollicetur. Unde Dominus dicit in

* opus.

* instructos.

fol 100.
fol 11.

de glos.

regul. h.

ad uentura.
de glos. 28.

D.

IVONIS CARNOTENSIS EPISCOPI

DECRETI PARS PRIMA.

DE FIDE, ET SACRAMENTO Fidei, idest, Baptismate, et Ministerio baptizantium et baptizatorum: Consignandorum et consignatorum: et de observatione singulorum. Et quid conferat Baptisma, quid Confirmatio.

Quaedam in scripturis sanctis sic esse posita, ut sciuntur. Et creduntur unquam sic iussa, ut observarentur: quaedam prohibita, ne fierent. De speculo Augustini.

I CAPVT PRIMVM.

Uta ignocat in scripturis sanctis, id est, legitimis, Prophetiis, Evangelicis, & Apostolicis, auctoritate canonica praeditis, quaedam sic esse posita, ut tantum sciuntur & credantur: ut est, quod, in principio fecit Deus caelum & terram. Et quod, in principio erat verbum; & quaeque facta sunt, vel in manu tantummodo cognoscenda, narrantur. Quaedam vero sic esse iussa, ut observarentur, prohibita ne fierent. Ut est: Non occides, & matrem, & patrem non conturbabis. Haec autem quae iubendo & vetando scriptae sunt, alia sunt in iocamentorum velata mysteriis: quae multa veteris testamenti populo illi facienda mandata sunt: merque a populo Christiano nonne finant: sed tantummodo intelligenda requiruntur: atque tractantur: sicut est Sabbatum ad vrbilem vacationem: sicut est Azyma in pane hac fermento: Pascha in ovis occisione: sic tot genera sacrificiorum ciborumque vetandorum & mandatorum, & annuarum solemnitate, quae observantur nunc: atque Iudaicae illae iustificaciones, quae non ad opera iustitiae proprie pertinent, sed aliquid significare intelliguntur. Quis enim Christianus septimo anno cogitur servum vendere libertati, & si cedere ille noluerit, eius auricula in subula percutiendae ad possit, & cetera haec similia: Alia vero etiam nunc faciendae sunt, si faciendae praescriptae sunt: faciendae, si prohibita, qualia sunt illa, quae dixi: Non occides, & matrem, & patrem non conturbabis. De his igitur quae ita sunt posita in iuris scriptis, vel iubendo, vel vetando, vel sciendo, ut etiam nunc, id est, tempore non cessantur ad vitam plane exercendam moralis pertineant, hoc oportet quod in manus sumpti, componere aggressus sum: ut quantum

me Deus adiuvat, omnia talia de Canonice libris colligam: atque, ut facile inspicere possint, in unum tanquam speculum congeram. Opportet enim sic ea poni ab auctoritate nostris, quemadmodum posita sunt: ut praescripta negationibus vel dispensationibus praescriptis figurata, & figurata propria intelligantur, dum rerum gestarum ordo servetur, aut respondent, aduersus autem docendi sunt insistantur, aut occidantur in iustitiam quodammodo renouantur: ut quae prompta & aperta festinantur.

Quae esse propria divinae Trinitatis, scilicet Caeli, tractantur. Augustinus Trinitatis.

I CAPVT

Omnes quae agere potui, qui ante me scripserunt de Trinitate, quae Deus est, dominus, & dominum catholicis tractationes hoc incenderunt secundum scripturas docere, quod Pater & Filius, & Spiritus sanctus, unus est, & unaque substantia inseparabilis, & aequalitate divinae indivisi, & unitatem. Ideoque non sint tres dii, sed unus Deus. Quamvis Pater Filium genuerit, & ideo Filius non sit qui Pater est: Filiusque a Patre sit genitus, & ideo Pater non sit qui Filius est: Spiritusque sanctus nec Pater sit nec Filius, sed tantummodo Patris & Filii Spiritus: & Pater & Filius et aequalis, & ad Trinitatis personam unitatem. Non tamen eandem Trinitatem nascitur de virgine Maria, & sub Pontio Pilato crucifixam, & sepultam, & tertio die resurrexisset, & in caelum ascendisset, sed tantummodo filium. Nec eandem Trinitatem descendisse in specie colubae super Iosum baptizatum, aut die Pentecostes post Ascensionem Domini facta esse, quae, quae fuerit factus vehemens, & lingua dantis velut ignis sed, sic super unamquamque coram,

Genes. 1.
Ioh. 1.
Exod. 16.
Leuit. 16.
Exod. 21.

Trinitatis
dij 3. con-
one quon.
Mare p.
ad 4.